

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№10 (167) жовтень 2018 року

Посвята першокурсників Луцького національного технічного університету. Що говорив митрополит Луцький і Волинський Михаїл цим та іншим студентам і учням з нагоди початку нового навчального року – читайте в «Хроніці».

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

6 листопада – ікони Божої Матері «Всіх скорботних Радість»

Християни з особливою любов'ю та повагою звертаються до цього образу: Богородиця шанується як захисниця й покровителька всіх нужденних.

На іконі Пресвята Діва знаходиться в центрі, її оточують віруючі люди у відчаї та скорботі.

Саме ж зображення вперше було помічено в кінці XVII століття в московській Преображенській церкві. Однак і донині достеменно неможливо визначити, звідки з'явилася реліквія в цьому соборі.

Чудотворним образ Богоматері став у 1688 році. Смертельно хворій сестрі Московського Патріарха Йоакима Євфимії приснився дивний сон, де сама Божа Матір вказала їй на Свою ікону і сказала, що потрібно робити, щоб позбутися тяжкої недуги.

Після цього вже погано ходяча Євфимія звернулася в храм із проханням принести святиню до неї додому і відслужити молебень з водосвяттям. Прохання було виконано – і після служіння сестра Патріарха здобула міцне здоров'я.

Набуття образу являє православному народу особливу милість, а незліченні зцілення від нього свідчать про велике співчуття Небесної Цілительки до людських страждань (у які більшою мірою людина ввергає себе сама, свідомо чи несвідомо).

Чудесні зцілення важкохворих зумовили знаходження цього образу Божої Матері у лікарняних закладах та в'язницях. Є багато переказів про явлення Богородиці в лікарні Києво-Печерської лаври. Ікону туди пожертвував засновник закладу князь Микола Святоша.

Ікона «Всіх скорботних радість» особливо близька до серця віруючого, адже безліч людей

протягом життя стикаються з різними труднощами: хвороби і слабкості, бідність і негаразди, печалі і скорботи.

Заступниця завжди поспішає на клич блага і допомагає, даруючи надію, підтримуючи в скрутних життєвих випробуваннях, витирає сльози сумуючих.

Важливою деталлю в усій історії зцілення є питання, чому Євфимія раніше не зверталася до Захисниці під тягарем важких бід. Адже недарма кажуть: «Стукайте – і вам відчинять». Принцип цей діє завжди і скрізь, а молитися до Богородиці – це рівносильно стуку в двері Божого Царства, яке підвладне тільки зусиллю душі в безперервному проханні.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 2 грн 49 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

Владика подарував Прем'єр-Міністру особливий прапор

Митрополит Луцький і Волинський Михайл зустрівся із главою уряду Володимиром Гройсманом і вручив такий стяг, який може стати державним, коли Україна буде в Євросоюзі.

Зустріч відбулася 23 серпня на Театральному майдані, де високий гість у рамках візиту до Луцька спілкувався з мешканцями обласного центру. Подарунок – синьо-жовтий прапор, на якому тризуб у колі зірок (подібних до тих, що на знаменні Євросоюзу), – вручено під час короткої розмови високопреосвященного з В. Гройсманом.

У Тростянці вшанували чудотворний образ

Для особливого пошанування Тростянецької чудотворної ікони Богоматері «Одигітрія» митрополит Михайл 25 серпня очолив Божественну Літургію у храмі Святої Трійці с. Тростянець Ківерецького деканату.

У проповіді владика наголосив на тому, що перебування цієї ікони на Волині – це опікунокство та небайдужість. Адже Господь послав нам цей чудодійний образ, аби ми ще ближче відчували Його присутність у нашому житті.

Сьогодні ми вкотре зменшили дистанцію до Господа і Божої Матері: хто пішки, хто – на автомобілі, а хто – в молитві, зауважив високопреосвящений.

Разом з усіма молилися декани протоієрей: ківерецький – Іван Семенюк, луцький районний – Володимир Присяжнюк, рожичанський – Василь Шняк, маневецький – Андрій Закидальський, настоятель парафії протоієрей Сергій Ледвовк, інше місце це духовенство.

Напередодні свята о. Сергій зустрів піших паломників, які йшли з Луцька, щоби вшанувати чудотворну реліквію.

У Луцьку попрощалися із бійцем 128-ї бригади

Чин похорону Георгія Ольховського очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл у кафедральному соборі Святої Трійці 26 серпня. З ним служили: духовенство храму, капелан священник Олександр Вронський.

У проповіді архієрей зазначив, що цей військовослужбовець нагадав нам про достойне життя. Адже віддав його заради ближніх. «Він – герой нашої незалежності», – наголосив високопреосвящений. На завершення владика побажав, аби Господь допоміг близьким полеглому вгамувати біль, який оселився у їхніх серцях.

Після молитви в соборі відбулася громадська панахида на Театральному майдані міста. Віддати шану загиблому прийшли: рідні та близькі, бойові побратими, представники влади і громадськості, просто небайдужі лучани.

Потому домовину з тілом воїна процесія провела проспектом Волі до храму Холмської ікони Богоматері, звідки всі поїхали на міський цвинтар, що поблизу с. Гаразджа.

Нагадаємо, зустріли тіло бійця 24 серпня на головній площі міста, де військові капелани відслужили панахиду. Після молитви до присутніх звернувся головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак. «Сьогодні Бог показав: Він пам'ятає, що іде війна і гинуть воїни. За 15 хвилин, поки привезли тіло, небо заплакало, зустрічаючи героя, який залишив Крим і приїхав сюди, захищати Україну материкову і свій рідний Крим. Він поліг, щоб ми могли святкувати День Незалежності. Сьогодні привезли героя, і Бог дав так, щоб його привезли саме в День Незалежності, за яку він поліг», – зазначив о. Михайло.

Георгій Ольховський родом із Сімферополя. Проживав у Луцьку. Боєць ніс службу в 15-му окремому гірсько-піхотному Севастопольському батальйоні у складі 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади. 23 серпня загинув від кулі снайпера.

— 3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

22-га неділя після П'ятдесятниці

Цього дня Церква пропонує нам для роздумів притчу про багача і Лазаря. Вона містить лише у євангеліста Луки (16:19–31) і оповідає про взаємопов'язаність, протягом життя та після смерті, між не названим на ім'я багатцем та жебраком Лазарем.

Турбота про ближнього завжди розглядалася Святим Письмом як релігійний обов'язок, невиконання якого тягло за собою покарання.

Матеріальний достаток багача не є ознакою Божого благословення, бо врешті-решт приводить його до пекла. Як і бідність Лазаря не є знаком Божого несприйняття, бо він опиняється «на лоні Авраамовому».

Пси також підкреслюють контраст між головними дійовими особами притчі. Багач оточений братами, друзями та численними слугами, а до Лазаря наважуються наблизитися лише пси – зневажені істоти, що постійно риються у смітті, шукаючи залишки поживи.

«Отче Аврааме, змилосердсь наді мною і пошли Лазаря, нехай умочить кінець пальця свого у воду та прохолодить язик мій, бо я мучусь у полум'ї цього» (Лк. 16:24). Дріб'язковість прохання багатого підкреслює глибину його страждання. Є певна паралель між багатцем, що просить лише про краплю води з рук Лазаря, і бажанням самого Лазаря насититися хоч би крихтами, що падали зі столу багача...

Запізніле каяття багатія не є тою щирою сповіддю, яка претендує на Господнє прощення. Адже визнання власної провини має бути свідомим за земного життя, а не постфактум.

«Так благаю тебе, отче, пошли його в дім батька мого. Маю бо п'ятьох братів, нехай засвідчить їм, щоб і вони не прийшли в це місце муки» (Лк. 16:27–28). Ці слова багача викликані любов'ю до своїх рідних. За цим проханням стоїть приховане звинувачення: мовляв, якби він знав про очікувані муки, то поводить би себе інакше. Навіть у пеклі шукає виправдання своїм гріхам і намагається перекласти провину на когось іншого...

Важко визначити, коли було більше бідних: сьогодні чи за земного життя Спасителя. У будь-якому випадку, Христос точно

Ікони на камені встановлено в селі Скірче на Горохівщині

Образ святителя Миколая Чудотворця, викарбуваний на камені неподалік храму, освятив настоятель місцевої Миколаївської парафії священник Павло Борунов.

Відкриття святині відбулося 26 серпня після Божественної Літургії. По молитві, у якій, зокрема, взяла участь сільський голова Світлана Федонюк, діти недільної школи звернулися зі словами подяки до угодника Божого.

За словами о. Павла, ініціатор встановлення такої фігури – сільрада.

У ВПБА новий навчальний рік

27 серпня у Волинській православній богословській академії та православному коледжі розпочався 2018/2019 навчальний рік. Про це повідомив сайт vpba.org.

Традиційно навчання розпочалося з молебню в академічному храмі Всіх волинських святих. Службу очолив проректор із навчальної роботи протоієрей Ігор Скиба. З ним служили: декан богословського факультету протоієрей Василь Лозовицький, старший інспектор ієромонах Іларіон (Зборовський), інші викладачі у священничому сані.

Після служби о. Ігор звернувся до студентів із проханням відповідально ставитися «до набуття духовних знань для подальшого служіння Богу і людям у Церкві Христовій».

На Ковельщині під час храмового торжества освятили майданчик

28 серпня, у день Успіння Пресвятої Богородиці, в с. Городище здійснено чин освячення дитячого майданчика.

Після Божественної Літургії з нагоди престольного празника духовенство Ковельського районного деканату освятило дитячий куточок, що знаходиться біля церкви.

Разом з усіма молився голова РДА Віктор Козак.

Бібліотека ВПБА: від Петра (Могили) до Марка Твена

29 серпня ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін розповів інтернет-виданню

передбачив, що бідних ми завжди матимемо. Протягом останніх десятиліть їх кількість зростає катастрофічно, вперше в історії подолавши цифру в один мільярд. Щодня у світі 25 000 людей помирають від голоду, недоїдання та викликаних ними захворювань. Ця сумна статистика свідчить, що через два тисячоліття існування Церкви кількість Лазарів коло наших воріт збільшиться.

Звершується притча тим, що багатий мав п'ять братів, які теж відкидали Закон і Пророків. Ми повинні впізнати себе у цій притчі: ми і є тими братами. Це нас хоче попередити померлий багач, і нам адресовано слова Авраама: «...якщо Мойсея і пророків не слухають, то хоч би хто і з мертвих воскрес, не повірять» (Лк. 16:31).

Господня притча є для нас найбільшою пересторогою і порадою. Христос навчає нас завжди пам'ятати про людей, які є довкола, не чекаючи, коли вони звернуться до нас по допомогу і розкажуть про свої проблеми. Євангельська притча делікатно підказує, як важливо вміти вчасно помічати у своїх ближніх потребу в допомозі та вчасно приходити до них із цієї допомогою.

Віталій КЛИМЧУК

«Перший» (Pershij.com) про її унікальну книгозбірню.

За словами отця Володимира, бібліотека ВПБА приємно дивує не лише «несподіваним поєднанням духовної та світської літератури: від прижиттєвого видання Петра (Могили) до „Пригод Тома Сойера“ Марка Твена». Вона оснащена сучасними технологіями. Каталог бібліотеки ведуть як у паперовому, так і в електронному вигляді, що значно скорочує час пошуку потрібної літератури. Рухомі стелажі дають змогу зберігати книги у правильних умовах і займати небагато місця, а датчики вологості дозволяють підтримувати належний температурний режим, аби вони не псувалися.

Наповнення книгозбирання – різноманітне. Тут є й стародруки різного віку, передруки відомих Євангелій, світська література.

Повністю публікацію можна прочитати на єпархіяльному сайті Pravoslaviavolyni.org.ua, у розділі «Статті».

Лучани вшанували загиблих під Іловайськом

З нагоди 4-ї річниці Іловайської трагедії в обласному центрі лунала молитва за душі полеглих. Панахиду перед фотостендом героїв, що на Театральному майдані, 29 серпня очолив головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак.

Відтак священник закликав завжди споминати душі героїв, аби вони відчували, що не забуто тих, хто рятував нас від російського агресора. «Думаю, що згадувати їх потрібно не лише в роковини, а пам'ятати щодня», – додав о. Михайло.

Пом'янули українських захисників й інші капелани, військовослужбовці, небайдужі лучани.

Освячено луцьку школу № 1 після ремонту

30 серпня митрополит Михайл на запрошення директора спеціалізованої школи № 1 в обласному центрі Андрія Киці освятив її оновлені приміщення, що на вул. Богдана Хмельницького, 4.

Владика побажав адміністрації та вчителям так добре навчати й виховувати дітей, аби ті,

запам'ятавши ці роки як найкращі, прославили великими здобутками свою першу школу й завжди мали бажання дбати про її розвиток.

У богослужінні, що пройшло перед початком навчального року, взяло участь духовенство кафедрального собору Святої Трійці.

Люблинець: із дітьми в останній день літа

Парафія Великомученика та цілителя Пантелеймона в цьому селищі Ковельського районного деканату спільно з ВГО «Сокил» організувала «Туристичний хід стежками рідного краю».

31 серпня після спільної молитви відбулася прогулянка лісом навколо селища. 28 дітей спілкувалися із душпастирем, змагалися в спортивних іграх, гралася, отримали практичні навички зі спортивного орієнтування тощо.

Як розповів інформаційній службі єпархії настоятель парафії протоієрей Матвій Олійник, підсумки заходу заохочують щороку в такий спосіб прощатися з літом, дякувати Богу за пройдений шлях та просити благословення на навчальний рік.

Духовенство наставляло тих, хто навчає і навчається

З нагоди Дня знань, початку навчального року священнослужителі єпархії проводили богослужіння та брали участь в урочистих заходах.

1 вересня митрополит Луцький і Волинський Михайл із кліриками кафедрального собору Святої Трійці побував на першому дзвоникі Гімназії № 4 ім. Модеста Левицького м. Луцька, благословивши учнів на сумлінне навчання. Дійство пройшло в Центральному парку культури та відпочинку ім. Лесі Українки.

Пізніше відбулося відкриття нової школи на 55 кварталі обласного центру – ліцею № 27. Духовенство на чолі з владикою помолилося за його колектив і освятило приміщення навчального закладу.

У вітальному слові архієрей нагадав євангельську притчу про таланти й побажав учителям та учням не захоплюватися своїми здібностями, а реалізовувати й примножувати ці Божі дари.

Владика Михайл відвідав парафію в Любешові

Митрополит Луцький і Волинський очолив Божественну Літургію у храмі Вознесіння Господнього, що в селищі Любешів, 2 вересня, в 14-ту неділю після П'ятдесятниці.

У дачки архієрей наголосив: напередодні нового навчального року ми в храмі дякуємо Богові за пройдений етап та просимо благословення на наступний. Ведемо дітей до Причастя, аби вони, поєднавшись із Христом, укріпили свої сили для здобуття знань.

Разом із владикою молилися декан та настоятель храму протоієрей Юрій Устимчук, інше місце це духовенство, миряни.

Чим живе духовний виш Волині

Ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін розповів журналістам інтернет-видання «Перший» (Pershij.com) про щоденний побут студентів вузу.

Зокрема, отець показав, яким є цей заклад: від професорської кімнати до тренажерного залу та трапезної, а також розповів про режим студентів, їх навчання тощо.

Під час розмови о. Володимир зауважив, що «у деяких речах в академії прогресивні, а в деяких – консервативні і строгі», й саме за таких умов можна виховувати достойного священнослужителя.

Повністю матеріал можна прочитати на єпархіяльному сайті Pravoslaviavolyni.org.ua, у розділі «Статті».

Благословення на навчальний рік ЛНТУ

З нагоди посвяти першокурсників у студенти в Луцькому національному

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

технічному університеті митрополит Луцький і Волинський Михайл 4 вересня очолив молебень та окропив їх освяченою водою.

Вітаючи виш із початком навчання, архієрей звернув увагу на зміну у стосунках юнаків і дівчат, що стали студентами, та їхніх батьків. Пам'ятаємо слова зі Священного Писання: «Діти, будьте слухняні батькам вашим у всьому, бо це благоугодне Господові». Але коли дитина стає дорослою, слід не забувати продовження цитати: «Батьки, не роздратовуйте дітей ваших, щоб вони не падали духом» (Кол. 3:20–21). Високопреосвященний пояснив, що хто вступив до вузу – вже достатньо дорослий, аби брати на себе відповідальність, а тому не потрібно надмірно опікуватися студентами.

Із керуючим єпархією, зокрема, молилися за колектив ЛНТУ ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, духовенство кафедрального собору Святої Трійці.

У луцькому соборі помолилися за Василя Стуса

На прохання членів української скаутської організації «Пласт» у кафедральному соборі Святої Трійці відправили заупокійну літію по літераторові й дисиденту Василю Стусу в день чергової річниці його упокоєння.

Молитву 4 вересня провів капелан гарнізонного госпіталю, що в обласному центрі, священник Сергій Мельничук. На завершення відправи душпастир звернувся до присутніх зі словом, у якому зазначив, що Василь Семенович був світлом для української історії та культури. А по завершенню земного життя його праця має продовження на благо України. За словами душпастиря, Стус – саме та людина, у якій варто вчитися справжньої любові до рідної землі.

Ректор ВПБА розповів про духовні орієнтири

Канал соціальних новин «Перший» (pershyj.com) взяв інтерв'ю у ректора Волинської православної богословської академії, кандидата богословських наук протоієрея Володимира Вакіна.

Отець, за словами журналістки Наталі Хвесик, багато жартував і наводив влучні приклади зі світського життя, розповідаючи про духовні пошуки сучасників. А будучи вихідцем із сім'ї військових, не раз звертався й до армійських висловів. Ішлося не тільки про співвітчизників, а й про Захід, який зверхньо повчає Україну в усьому.

За розмовою з душпастирем новинарка уклала десять найбільш яскравих, із її погляду, цитат. Добірка називається «Зайнятість – це боротьба з грихом». Її можна прочитати на єпархіальному сайті Pravoslaviavolyni.org.ua, у розділі «Статті».

Капелани молилися за загиблих айдарівців

Військові священники протоієрей Володимир Присяжнюк (луцький районний декан) і Андрій Мовчанюк відправили панахиду по бійцях, які полягли 5 вересня 2014 р. біля Веселої Гори (Луганська область).

Із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла богослужіння відбулися у Луцьку, в кафедральному соборі Святої Трійці, перед фотостендом загиблих героїв на Театральному майдані та на Алеї почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гараджка.

Після молитви на цвинтарі о. Володимир наголосив: вона свідчить про те, що ми віримо в духовне перебування героїв разом із нами, пам'ятаємо їх. Адже вони віддали найбільшу цінність – своє життя – за наше мирне небо.

Головний військовий священник єпархії протоієрей Михайло Бучак увечері ще раз відправив заупокійну службу перед фотостендом на Театральній площі. Разом із ним молилися інші капелани, представники громадськості, небайдужі лучани.

5 вересня 2014 р. сталася диверсія російських військ. Десятки українських

ВАРТО ЗНАТИ

ЯК ПОВОДИТИСЯ, КОЛИ ХОРОНИМО ВОЇНА

Пам'ятка для лучан

Під цією назвою інформаційна служба єпархії з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла підготувала спеціальний документ. Необхідність такого нагадування показало поховання захисника України Андрія Єлістратова, яке проводили 11 серпня. Коли процесія супроводжувала тіло загиблого від Театрального майдану до храму Холмської ікони Божої Матері, учасники ходили звертали увагу, що не всі водії, пасажирки та пішоходи, які опинилися поруч, знали, як відповідно себе поводити.

Пам'ятку розміщено на єпархіальному сайті Pravoslaviavolyni.org.ua, у розділі «Документи», і прес-служба єпархії закликає поширювати це нагадування у ЗМІ та соцмережах.

«Одержавши звістку, що загинув захисник України, лучанин, згадаймо: він віддав своє життя за незалежність нашої Батьківщини загалом і за свободу кожного свого земляка зокрема.

Тому треба вдячно сприймати цю велику жертву, молитися за упокоєння його душі,

підтримати духовно та, якщо можливо, матеріально скорботну родину. А також слід:

– прийти до храму й помолитися за загиблого під час відправи похорону;

– разом із хресним ходом провести спочилого бійця на Театральний майдан, де проходить громадянська панахида;

– взяти участь у процесії вулицями міста, яка супроводжує тіло воїна до місця вічного спочинку;

– якщо нема змоги виконати все зазначене вище, але Ви опинилися на тротуарі вулиці, якою проходить процесія, – вшануйте героя, ставши навколішки або хоч би стоячи схилить голову та помоліться за нього;

– коли хресний хід застав Вас у транспорті, що зупинився, – вийдіть із автомобіля і зробіть те ж саме, що й пішоходи».

Протоієрей Віталій СОБКО
Світлина.volynpost.com

військовослужбовців загинули в боях поблизу сіл Весела Гора та Цвітні Піски.

Митрополит благословив колектив Східноєвропейського університету

З нагоди посвяти першокурсників у Національному університеті ім. Лесі Українки 7 вересня митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив молитву й виголосив вітальне слово.

Владика назвав першокурсників і їхніх батьків справжніми українцями, які «шанують свою науку, люблять свою державу, які не спокуслилися на закордонні виші, що готують молодь у своїх інтересах».

У Євангелії сказано, що настануть часи, коли говоритимуть: «ось тут Христос, або отам» (Мф. 24:23), щоб бігати всюди й шукати правди. Подібно нині кажуть студентам: «Там краще вчитися, чи там краще». Але ж найкраще жити, навчатися й утверджувати високі європейські цінності тут, на рідній землі, підкреслив високопреосвященний.

Завершивши промову, керуючий єпархією щедро окропив першокурсників, батьків, викладачів та керівництво навчального закладу освяченою водою.

Богослужіння відбулося перед головним корпусом СЧУ. У ньому, зокрема, взяли участь настоятель університетського храму Святої Софії, Премудрості Божої, протоієрей Віктор Пушко та духовенство кафедрального собору Святої Трійці.

Владика Михайл: що ми знаємо про любов?

9 вересня, в неділю 15-ту після П'ятдесятниці, митрополит Михайл говорив про любов до Бога, до ближніх та самих себе. Проповідь виголошено наприкінці Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

– Якщо сказати, що таке любов, чи хто така

любов, можемо дати відповідь словами Івана Богослова: «Бог є любов»... І в усьому Він є. Промислительно діє, роздаючи благодать... Благодать – це енергія, яку ти отримуєш від Бога, від любові... «Божественна благодать немочі врячує і недостачу доповнює».

Владика підкреслив, що зазвичай ми виражаємо свою любов словами. А кожне слово – це енергія, яку ми посилаємо, певне значення, яким його наповнюємо. Енергія або животворча, або вбивча. В Євангелії сказано: нехай твоє слово буде «так» або «ні», усе інше – від лукавого. Тому поменше розмовляймо, побільше мовчімо. Бо розмовляти можна й почуттями. У Євангелії сказано: «Мають вуха, а не чують. Мають очі, а не бачать».

Не може з одних вуст, як і з однієї річки, текти дві різні води, вважає високопреосвященний. Вода або добра, або погана. І з одних вуст не може йти різна енергія. З одного серця не може виходити ненависть і любов. Тому оцінювати треба не те, що людина говорить, а те, що робить: «По ділах їх пізнаєте їх».

За словами керуючого єпархією, для того, щоб ми не помилялися у виборі й не спотикалися на життєвій дорозі, потрібно полюбити Бога. Полюбити всім серцем своїм, усім розумінням, усією кріпостю, черпаючи звідти силу, благодать і благословення.

Перша архієрейська Служба в новому луцькому храмі

10 вересня, у день Знайдення мощей преподобного Іова Почаївського, митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив Літургію в церкві на честь цього святого (бульвар Дружби народів, 16) – у перший престольний празник.

У проповіді високопреосвященний наголосив на силі християнської віри, «що й гори переставляє». Коли на цьому місці стояло так зване кафе, була в багатьох відома

«незрушна» проблема. Коли в 2015-му заклали тут новий Божий дім, здавалося неімовірним у скрутні часи звести таку дорогу споруду. Та й шлях до визнаної автокефалії Українського Православ'я ввижався неймовірно довгим, трохи не безнадійним. Але з Господньої милості й церкву вивели (ще й Патріарх прибув сюди освятити капсулу в підмурівках!), і Томос, як очікуємо, вже близько. Це все – наслідки нашої віри. Твердо стіймо в ній і надалі – Творець не полишить нас. Бо наше земне благоденство й небесне спасіння не в руках Президента, не в руках Європи, а в руках Усвишнього по вірі нашій, сказав владика.

Із керуючим єпархією співслужили: луцький міський декан протоієрей Михайло Онищук, районний – протоієрей Володимир Присяжнюк, намісник луцького Хрестовоздвиженського монастиря ієромонах Никодим (Смілій), настоятель громади священник Олександр Вронський, інші душпастирі – місцеві та з Володимир-Волинської єпархії. З численними вірянами молилися добродієць Євген Ткачук, Олександр Кравченко й Микола Романюк.

Із рук архієрея церковні відзнаки одержали о. Олександр та найбільш активні парафіяни: староста Сергій Політило (колишній власник отого кафе, який безоплатно передав приміщення для тимчасового храму), скарбник Олександра Політило, десятикласник Олексій Гіль, який уже рік керує парафіяльним хором.

Архієрей на Головосіку: вірність Господу – понад усе

11 вересня, в день Усікновення глави Йована Хрестителя, митрополит Луцький і Волинський Михайл виголосив проповідь, завершуючи Божественну Літургію в кафедральному соборі Святої Трійці.

Високопреосвященний, зокрема, зазначив: Святе Письмо і Старого, і Нового Завітів подає нам численні приклади вірності Богу, вірності, що потребувала не тільки словесних заяв, а й великих страждань, поневірянь і поневолень.

До Христа такий подиву гідний приклад – історія про Іова, який утратив усе: дітей, майно, здоров'я, але Бога не відірвав, тож диявол був посоромлений, а праведник винагороджений. У новозавітний період є чимало описаних випадків вірності Всевишньому, але найвеличніший – це вірність Своему поклонянню Самого Христа: Він хоч і просив Отця, щоб минула Його «чаша ця», проте пішов на хресну смерть за спасіння людства.

Його ж Предтеча, пам'ять якого ми сьогодні звершуємо, – це наче посередник між Старим і Новим Завітами, і він також залишився вірним Богові до смерті, не побоявшись казати правду в очі навіть царю Іродові.

Так і ми, підводять ризик керуючий єпархією, повинні бути вірними заповідям Предвічного, незважаючи ні на які обставини.

Архімандрит Константин: не бабуса винна, а духівник

Прес-секретар єпархії архімандрит Константин (Марченко) прокоментував марновірну поведінку старенької жінки з Луцька, про яку написали волинські ЗМІ.

За повідомленням інтернет-видання «Конкурент» (konkurent.in.ua) 13 вересня, аби піти до церкви, бабуса щоранку виходить... через вікно, куди підставляє драбину. Вона принципово не користується дверима під'їзду, адже там стоїть кодовий замок. Кодовим замком жінка поважного віку не користується, бо переконана, що «це від сатани».

Із цього приводу о. Константин сказав таке: «Ще в Старому Заповіті пророк Осія говорив: „Погине народ Мій через те, що не має знання“. І трішки нижче: „Уста священника знання стережуть“. Бабуса ні в чому не винна, а от до її провідників питання виникають. Очевидно, що ті, кому вірить ця бідолашна вірянка (на жаль, таких багато), і самі толком не читали ані Євангелія, ані святих отців, які і є всією красою Православ'я. І ця краса та глибина віри – не в

Продовження на с. 6

«ЗА ВІРОЮ ВАШОЮ НЕХАЙ БУДЕ ВАМ»

Один чоловік із далекого польського села вирішив провідати у Рівному свою дочку, яка недавно справила новосілля. Раніше він бував у неї в гостях у заводському сімейному гуртожитку, а тепер новобудова була у якомусь новому великому мікрорайоні.

Звечора склав гостинці внукам, а зранку першим автобусом гайнув до Ковеля на дизель-поїзд, що прямував до сусіднього обласного центру. Родичі тільки руками розвели: не взяв старий ні адреси дочки, ні телефона, не розпитав дороги. Що буде діяти в чужому великому місті? Тривожилися три довгих дні. Аж прибуває гостювальник до рідного села, задоволений, радісний, розповідає про гостини.

– А як же ви-те знайшли дорогу? – сторожко запитали.

– А я, коли вийшов з поїзда на перон, запитав першого чоловіка, чи не знає він мою Оксану. Назвав прізвище, де працює, звідки родом. А той виявився її колегою по роботі та ще й сусідом. От разом і поїхали до того будинку. Далеченько, правда, від вокзалу живе. Дві пересадки робили...

Хтось із читачів подумає, що трапився щасливий збіг обставин, а могло ж бути інакше... Але про інший варіант подорожі той чоловік навіть не думав. Він твердо вірив у те, що його подорож буде успішною, і не сумнівався в тому ні на йоту. За вірою отримав плоди і Божу поміч. Хтось би назвав це дивом, хтось випадком, а дідуся – звичайним явищем, бо їхав до дочки із непохитною вірою в серці.

Науковці з цього приводу говорили б про психологічне програмування. Експерти доводили б сутність інтуїції. А ми все ж таки знаємо напевне – Святе Письмо дає відповіді на усі поставлені питання щодо твердості й переконливості віри у заплановану справу. Не обов'язково ходити по поверхні води, головне – не втопитися у мулі

сумніву та несприйняття Божих законів, за якими живе повноцінне здорове суспільство. Адже окрім віри у позитив, є й інша залежність так званого програмування. Чого варті прикмети, знаки, нашіптування на рівні усталених забобонів? Людина часто обирає легший шлях для досягнення мети і вдається до «інших» законів. «А що більше над це, то те від лукавого» (Мф. 5:37). Жити за правдою завжди важче, зате здоровіше і приємніше, бо ти не є рабом брехні, не граєш ролі іншої, не є лицеміром.

Народні приказки підтверджують цю істину: «Біда на світі, коли немає правди», «Де сила панує, там правда мовчить», «Правда старша за нас». Багатий арсенал народної творчості

щодо правдивих істин побудований на Божих законах.

А є й інша сторона медалі. Народні мудрагелі придумують свої «істини», що виправдовують «інші» закони: «Нахабність – друге щастя», «Хочеш жити – вмій крутитись», «Яка совість – така й честь».

Більше того, вагомим аргументом є приклад яскравих забобонних прикмет, які не дозволили здійснити задумане: не прийшов на роботу, бо чорний кіт дорогу перебіг... Чи винна у тому тварина, що перехожий сповідує «інші» закони? Але ж і йому дається по його вірі... «бо чим серце наповнене, те говорять уста його» (Лк. 6:45).

Величезна кількість забобонів пов'язана з працею, святами, грішми, побутовими взаєминами, але,

напевно, найбільше – з народженням дитини. Вагітним жінкам «не можна робити» практично нічого. Не можна говорити нікому про вагітність, фотографуватись, підстригати волосся, дивитися на хворих людей, шити, різати, купувати дитячі речі до народження дитини, їсти потайки... Не можна проходити між двох людей, щоб дитина не стала косоокою; не можна лякатися: на тому місці, де жінка схопиться рукою, у дитини може бути родимка; не можна колихати порожню колиску чи коляску, бо дитина вночі погано спатиме...

Усі відомі забобони та марновірства суперечать не лише богословському розумінню Таїнства Шлюбу чи християнському віровченню загалом, але й

елементарному здоровому глузду. Зазвичай вони вкорінені у людському невігластві, а значна частина забобонів ще й має язичницьке походження. Хтось щось почув, здалеку побачив і, не вникаючи в суть, наче граючись, захотів собі повторити.

Будь-який забобон поширюється, наче вірус, – самостійно, без особливих зусиль. Відомо, що чогось доброго людей треба багато вчити та настановляти, і то дуже часто наші зусилля виявляються даремними. А от всяку дурість розмножують самі, без жодних вказівок. Спочатку роблячи її модною, а потім і обов'язковою. А чому? Тому, що забобон – це гріх. Це не лише інтелектуальна, але, в першу чергу, духовна вада людини: це ознака її маловірства та поганих особистих стосунків із Богом. Чим далі ми будемо відходити від Церкви та Бога, тим більше будемо наповнювати своє життя сурогатами віри та духовними підробками.

Уже сама назва цього гріха – марновірство – каже, що це марна, пуста, даремна віра, якою люди намагаються замінити чисте та справжнє богосланування (навіть тоді, коли роблять це несвідомо чи про Бога навіть не думаючи). Тому обов'язок кожного священнослужителя – частіше нагадувати людям про шкідливість цього гріха, а кожного віруючого – викоринювати забобони зі свого життя та в міру сил із життя своїх близьких. У цьому, до речі, проявляється справжня любов до них.

«Наблизьтесь до Бога, то й Бог наблизиться до вас» (Як. 4:8). Це і є конкретна відповідь усім прихильникам забобонів, які вселяють у серце зневіру у власні сили і залежність від випадку.

Віталій КЛИМЧУК,
фольклорист

ПАЛОМНИЦТВА

У ЖИДИЧИНІ ВІДБУЛОСЯ ОСОБЛИВЕ УСПЕНСЬКЕ БОГОСЛУЖІННЯ

2 вересня, в неділю після Успіння Пресвятої Богородиці, у Свято-Миколаївському чоловічому монастирі, що в с. Жидичин Ківерецького деканату, відправили Єрусалимську Ранню з чином погребіння плащаниці Пречистої Діви Марії.

Торжество, в якому взяла участь багато священнослужителів і мирян, очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Розпочалося служіння на фундаменті майбутнього собору, який зводять біля будинку обителі. Далі – хресний хід до каплиці на скиті Святого Духа, що на околиці села, де продовжили правити.

Із владикою служили: декан монастирів і намісник жидичинської обителі архимандрит Константин (Марченко), горохівський декан – протоієрей Андрій Сидор, маневецький – протоієрей Андрій Закидальський, цуманський – протоієрей Тарас Манелюк, духовенство нашої та Рівненської єпархій.

На особливий богослужбовий чин на честь цього свята до Жидичина хресним ходом прийшли паломники із Липлян. Також разом з усіма молилися, зокрема, прочани із Тернопільської та Житомирської областей.

Отець Константин подякував усім присутнім за розділену радість на тій землі, де більше тисячі років лунає монаша молитва.

У давні часи Єрусалимська Ранна з чином погребіння плащаниці Пречистої Діви Марії була поширена, проте з часом її призабули, а з XIX ст. почали відраджувати в православних обителях.

Ольга ВЕРЕМЧУК
Світлина інформаційної служби єпархії

БУРКАЧІ: ВЛАДИКА ОЧОЛИВ ЮВІЛЕЙ ХРАМУ

28 серпня, в день престольного свята, з нагоди 20-річчя освячення церкви Успіння Пресвятої Богородиці в цьому селі Горохівського деканату митрополит Луцький і Волинський Михаїл відправив Божественну Літургію.

У проповіді архієрей говорив, зокрема, про любов до ближнього й до себе. Ми ж не даремно кажемо: «Полюби ближнього свого, як самого себе». Але чи любимо ми себе? – запитав високопреосвященний. Найчастіше навіть у найпростіших речах ми за собою не доглядаємо. Як ми готуємо для себе? Щось перекусив – і достатньо, бо часу немає. Але ж так неправильно, переконує керуючий єпархією. Тому й закликав полюбити себе і на цей же рівень ставити ближнього.

Під час Богослужіння чергову священичу нагороду отримав настоятель парафії священик Роман Третяк. Також владика вручив відзнаки активним парафіянам.

Разом із митрополитом служили декан протоієрей Андрій Сидор, о. Роман, інше місцеве духовенство.

Ольга ВЕРЕМЧУК
Світлина інформаційної служби єпархії

У РОКИНЯХ БУДЕ НОВИЙ ХРАМ

15 вересня митрополит Михаїл звершив чин заснування церкви і поставлення хреста. Божий дім у цьому селищі Луцького районного деканату будуватимуть на честь великомученика Юрія Переможця.

Досі в Рокинях діяла маленька церквочка Вознесіння Господнього на території Музею історії сільського господарства Волині – скансену, на самісній околиці. Але цей Божий дім давно став замалим для численної парафії. Тож служби відтепер переносяться у просторий вестибюль будинку культури в центрі селища, громада ж починає трудитися над спорудженням нової храмини. У проповіді високопреосвященний наголосив на важливості молитися до Всевишнього рідною, найближчою нам мовою, міцно триматися православної віри.

Із владикою співслужили: декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель парафії священик Юрій Крохмаль-Брилєвський, інше духовенство цього, Луцького міського, Ківерецького благочинь.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина інформаційної служби єпархії

ЗВЕРНЕННЯ

митрополита Луцького і Волинського Михаїла до кліриків єпархій УПЦ (у єдності з Московським Патріархатом), що діють у Волинській області

Ваше високопреосвященство владико Володимире, Ваше преосвященство владико Нафанаїле, високодостойні отці – браття во Христі!

Процес визнання Вселенським Патріархом Варфоломієм автокефалії Українського Православ'я, за яким усі ми спостерігаємо, дає тверду надію: невдовзі наш народ зможе спасатися в єдиній помісній Церкві. Печальне розділення, що триває 27 років, має припинитися, а все, що нас ділило, сповнювало гіркою стосунки, – «віддатися забуттю».

За догматично-канонічним розумінням православної еклезиології існує лише єдина Церква Христова: «вірую... в Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву...», Главою якої є Господь наш Ісус Христос, яка керується Духом Святим.

Автокефалія не замінює собою Вселенської Церкви, а є лише формою звернення ієрархічного служіння на визначеній території заради спасіння вірних. При цьому зберігається містична єдність Тіла Христового.

Ми з вами, дорогі брати, є свідками спроби РПЦ спотворити апостольський устрій Вселенської Церкви, яка прагне «під виглядом священнодійства запровадити пихатість світської влади» (8 правило III Вселенського Собору), мати домінування та главенство над іншими, що притаманне устрою Римсько-Католицької Церкви.

Подібно до гібридної війни, коли Російська Федерація анексувала частину території суверенної України, РПЦ під виглядом канонічності розриває

хитон Церкви Христової, противлячись автокефалії Української Православної Церкви. Пишемо «під виглядом канонічності» тому, що прагнення автокефалії не порушує жодного існуючого канону, а навпаки – виражає природну форму буття Вселенської Церкви як єдиного Тіла Христового.

Дискусія стосується лише процедури набуття автокефалії. Згідно з церковним правом, це питання належить до компетенції найвищого органу церковного управління – Вселенського Собору. Це можемо побачити на прикладі отримання автокефалії Кіпрською Церквою (8 правило III Вселенського Собору). Враховуючи сучасні реалії життя світового Православ'я і складність скликання чергового Вселенського Собору (не без деструктивної ролі РПЦ, як ми це бачили на прикладі Всеpravославного Собору, що відбувся на Криті влітку 2016 р.), такі питання вирішуються за прецедентами. На основі цього Президент, Верховна Рада та єпископат звернулись до Його Всесвятості про надання Томосу про автокефалію Українській Церкві.

Саме цей шлях і є канонічним, оскільки світло Христової віри ми отримали від Константинополя і до XVII ст. перебували під архіпастирським піклуванням Вселенського Патріарха. І лише імперські дії Московського царства у 1686 р. заклали фундамент сьгоднішньому церковному протистоянню в Україні.

Як ми бачимо із розгляду українського питання на Синаксісі Вселенського Патріархату 1–3

вересня ц. р. на Фанарі, грамоту 1686 р. було надано під тиском і через особливі обставини, і в ній ішлося лише про надання дозволу Московському Патріарху посвідчувати Київського митрополита. Але цей митрополит мав і надалі визнавати Вселенського Патріарха як свого главу і перебувати в його юрисдикції, про що мало свідчити згадування імені Його Всесвятості за Богослужінням. Цих умов не було дотримано. Ніяких же документів, які б свідчили про «повну передачу» Київської митрополії в юрисдикцію Московського Патріархату, немає.

Це підтвердження того, що Вселенський Патріарх не визнає влади Московського Патріарха на території сучасної України.

Тому, возлюблені брати у Христі, наша відповідальність перед Творцем та історією – діяти згідно з правдою Божою, канонічними положеннями Церкви, духом Христових заповідей служіння та любові. Закликаємо вас дієво відреагувати на виклики часу і долучитися до створення Помісної Православної Церкви в Україні, яка стане місцем спасіння ввіреної нам Господом пастви, а не побудови нової імперії – «руського мира».

Відомо, що серед священнослужителів ваших єпархій щодо цього існують різні міркування. Є ті, котрі вважають за правильне залишитися під омофором Московського Патріарха навіть у разі безумовно канонічної автокефалії возз'єднаній Української Православної Церкви. Що ж, вони мають право на цей вибір.

Але є серед вас багато таких, які бажають автокефального буття Православ'я України й чекають остаточного рішення Його Всесвятості. Щоправда, ви переживаєте, як цей ваш крок сприйме священноначаліє РПЦ, колишні й нові співслужителі, чи збережуться за вами теперішні парафії, звання й титули і т. ін.

Оскільки Вселенський Патріарх аргументовано стверджує, що Україна – його канонічна територія, то вам не варто переживати про рішення з Москви. Статус кожного єпископа і священика в єдиній помісній Церкві я бачу незмінним. Так само незмінними повинні бути мовні й обрядові традиції, якщо такими сприймають їх віруючі ваших парафій.

Усі організаційні й матеріальні питання мають бути спільно вирішені так, щоб не послабити, а посилити Церкву, давши можливість кожному служити якнайкраще в міру своїх сил. Адже йдеться не про приєднання чи поглинання, а саме про возз'єднання обох юрисдикцій.

Наші спільні недруги поширюють чутки, нібито в Київському Патріархаті останнім часом запанував дух «переможців», дух погорди щодо всіх інших православних душпастирів. Запевняю вас, браття, що це зовсім не так. У нас є лише передчуття нашої спільної перемоги, коли ми у возз'єднаній Церкві – не паралельно, а разом – служитимем Богові й ближнім.

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2, 3

страшилках про коди, прокляття і так далі. І Господь, і Його послідовники – отці Церкви – вчать про велику любов Божу, про милосердя. Вони показують, як людині вирватися зі страхів і переживань, як побороти в собі залежності, фобії й упередження. Господь не хоче тримати людину в страху, а навпаки – наповнює людське серце відвагою й упованням, що “якщо Бог за нас, то хто проти?”. Що якщо ми з Богом, то нам нема чого боятися, тим більше коду на дверях. Сумно за бідну людину. Очевидно, вона щиро довірила своїм лжепроповідникам».

Представники єпархії – на обласному форумі сім’ї

Клірики та миряни взяли участь у заході, який відбувся 14 вересня в Луцьку з метою об’єднання зусиль у захисті християнських та українських сімейних цінностей.

Подібні з’їзди проходять у різних регіонах України згідно з резолюцією Всеукраїнського форуму сім’ї, проведеного 14 березня 2018 р. в Києві, залучаючи представників релігійних об’єднань різних конфесій, влади, освіти, науки, громадських організацій.

Проведено конгрес у Палаці культури обласного центру за підтримки міжфракційного депутатського об’єднання Верховної Ради України «За духовність, моральність і здоров’я України», Волинської ради Церков та Луцької міської ради.

З благословіння митрополита Михаїла Київський Патріархат на форумі представляли: уповноважений єпархії з питань сім’ї протоієрей Василь Клочак, декан богословського факультету Волинської православної богословської академії протоієрей Василь Лозовицький із студентами, інше духовенство та миряни. А розпочався захід співом гімну «Боже Великий, Єдиний», його виконав хор Братської парафії Воздвиження хреста Господнього, що в Луцьку (регент Юлія Головань).

У рамках форуму відбувались публічні доповіді відомих експертів з питань сім’ї, робочі майстерні, круглі столи і як результат представлено проект Національної сімейної стратегії в Україні.

Єпархіяльний видавничий відділ «Ключі» виготовив для розповсюдження на форумі листівку з текстом молитви за врозумлення родителів (див. на сайті єпархії в розділі «Документи»).

У Луцьку проведено молитву по загиблих журналістах

З нагоди чергової річниці вбивства відомого українського громадського діяча та опозиційного журналіста Георгія Гонгадзе в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці відслужили заупокійну літію.

Богослужіння відбулося 15 вересня з ініціативи Волинської обласної організації Національної спілки журналістів України. Його відправив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко разом із дияконом Сергієм Панащук, головним редактором єпархіяльної телестудії «Собор». Окрім тих, кого позбавили життя за журналістську діяльність, принагідно пом’янули всіх волинян цього фаху, які відійшли у вічність.

Після молитви звучало слово душпастиря. Розмірковуючи, чому професія журналіста така важлива для громади, але іноді буває небезпечною для його життя, о. Віталій порівняв цю діяльність із обов’язками лікаря. Як медик діагностує стан людського організму, так журналіст виявляє стан окремих частин чи всього тіла громади. Проте коли медичного працівника, як правило, не переслідують за якісну роботу (хіба це військовий лікар, на якого в умовах бойових дій чигають ворожі кулі), то журналіст, оприлюднюючи пухлини суспільного організму, стоїть на передовій війни добра і зла та наражає себе на небезпеку.

Як підсумок священик побажав волинським служителям слова бути твердими у покликаних наслідувати добросовісну працю тих колег, що вже відійшли у вічність.

У Гірці Полонці освячено пам’ятник герою

Луцький районний декан, настоятель місцевої парафії Архистратига Михаїла протоієрей Володимир Присяжнюк освятив пам’ятник на могилі бійця АТО Ігоря Климюка.

Богослужіння відбулося 16 вересня з нагоди дня народження воїна, який не дожив до свого 23-річчя – загинув від кулі снайпера на Луганщині 10 січня 2017 року. Ігор був добровольцем, пройшов строкову службу, а потім перейшов на контрактну.

За упокій Ігоря Климюка цього дня на кладовищі молилися рідні й близькі загиблого, голова сільради Ніна Симонович.

Ківерецький декан привітав працівників лісу

Протоієрей Іван Семенюк 16 вересня взяв участь у місцевих заходах, приурочених до Дня працівників лісового господарства.

Зокрема, душпастир виголосив вітальне слово, передавши благословення митрополита Луцького і Волинського Михаїла та побажавши Божої ласки і наснаги до праці на цій ниві.

У заходах брали участь представники обласної, районної й міської влади, працівники лісової галузі та громадськість.

У Луцьку перепоховано воїна, вбитого в 2014 р.

18 вересня на рідній землі знайшов останній спочинок наш крайнин військовослужбовець 51-ї ОБМП Юрій Лавренчук.

Призваний на військову службу в 2014-му, з серпня того ж року він вважався зниклим безвісти, але, як виявилось недавно, загинув в Іловайському котлі й був похований на кладовищі с. Парасковівка Бахмутського району Донецької області. Тепер його прах привезено на Волинь і перепоховано.

Спершу, на бажання матері героя, загиблого відспівали в храмі Успіння Пресвятої Богородиці с. Старосілля Маневичького благочиння, звідки походить їхній рід. Хоча цей Божий дім належить до Московського Патріархату, військові капелани Київського Патріархату брали участь у чині похорону.

Потому домовину було привезено до Луцька. Тут біля дому полеглого наш священики відслужили заупокійну літію. Її очолив маневичький декан протоієрей Андрій Закидальський.

Відтак на Театральному майдані відбулася громадянська панахида по загиблому. Тут літію очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Він, зокрема, сказав: «На війні немає приємних моментів, лише горе. Є, що правда, один приємний момент – це кінець війни і перемога. І завжди, коли приходив на нашу землю ворог, наші чоловіки ставали на захист рідної землі, на захист своїх матерів, жінок і дітей. Цей подвиг звершив і Юрій», – сказав керуючий єпархією.

Процесія із прахом пройшла центральною вулицею. Воїна перепоховали на Алеї почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гаразджа.

Ставиться до неповносправних за прикладом Христа

Віце-канцлер і старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла 19 вересня побував на VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасний світ і незрячі: інклюзивна освіта, інтелектуалізація праці, активізація довкілля – запорука соціальної інтеграції осіб з інвалідністю». Захід відбувся в обласній раді.

У вітальному слові душпастир зазначив, що зміни «здорового суспільства» у ставленні до тих, хто не бачить, не чує, пересувається у візку й донедавна був на узбіччі соціального життя, треба вітати й усіма силами зміцнювати. Для послідовників Християнства то має бути не якась абстрактна доброта, а дієва, і не безстороння «толерантність», а поведінка з тими братами і сестрами во Христі за прикладом Спасителя. Адже Ісус про являв найбільшу людяність, коли зцілював «ізгоїв» – тяжкохворих і калік, яким за тодішніми правилами належало бути поза містом і поза табором.

Православна Церква, зазначив о. Олександр, покликана брати в цьому

активну участь, розбудовувати цю ділянку євангелізації.

Ще одна перемога православного письменника з Волині

Нагороду найвищого рівня «Діамантовий Дюк» присуджено на Міжнародному багаторівневому конкурсі ім. де Рішельє в Одесі Вікторові Гребенюку.

В номінації «Мініатюри. Короткі п’єси» він удостоївся відзнаки «за пошук оригінальних літературних засобів у новелі “Палата”». Це твір на одеську тематику – про трагічні події в Будинку профспілок у травні 2014-го та потребу громадянського миру в місті й усієї країні.

Захід проводиться щорічно з 1998 року в рамках культурологічного проекту «Спаси і сохрани» Асоціації діячів літератури і мистецтва «Глорія». Серед тем, визначених для творчого змагання цього року, – «Україна вчора, сьогодні, завтра».

Віктор Іванович – літредaktor інформаційно-видавничого центру єпархії та журналу «Педагогічний пошук», член Спілки християнських письменників України. Серед його літературних перемог: обласна премія ім. Агатангела Кримського, міжнародні – ім. Пантелеймона Куліша, «Війна в Україні», «Бути людиною».

Авіаторів зустріли на Волині з молитвою

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл благословив 204-ту Севастопольську бригаду тактичної авіації ім. О. Покришкина, яка прибула до Луцька на постійне місце дислокації.

Молебень на закликання помочі Святого Духа перед початком усякого доброго діла відбувся 21 вересня на Театральному майдані під час урочистої зустрічі цього військового формування в річницю створення бригади. Із владикою служили клірики кафедрального собору Святої Трійці та військові капелани.

Високопреосвященний побажав авіаторам доброї служби на мирній волинській землі й у мирному волинському небі та, зокрема, сказав: із Богом не боїмося ворогів ні зі сходу, ні з заходу, ні з півночі, ні з півдня.

До анексії Криму Росією бригада розміщувалася у Севастополі, тому – в Херсоні.

Паломництво до всесвітньої реліквії в Луцьку

21 вересня, на Різдво Пресвятої Богородиці, відбулася щорічна проща до Музею волинської ікони, де зберігається видатна святиня всього християнського світу – чудотворний Холмський образ Діви Марії з Дитятком (оригінал XI ст.).

Богомілья очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. З його благословіння цьогогорічне паломництво присвятили посиленій молитві за скорє визнання автокефалії Української Церкви та об’єднання православних нашої країни.

Після Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці хресний хід вирушив до музею. Тут, на ґанку, встановили ікону в спеціальному кивоті, перед якою служили акафіст Пресвятої Богородиці. Спільно з владикою молилися канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, декани протоієреї – Трійцького собору Микола Нецькар, луцький міський Михайло Онищук, ківерецький Іван Семенюк, рожищанський Василь Шняк, цуманський Тарас Манелюк. Учасниками процесії були також: інше духовенство, викладачі та студенти ВПБА, багато вірян. Усі паломники змогли, помолившись, підійти й приклястися до великої святині.

Виголошуючи слово, владика підкреслив, що Матінка Божа ніколи, як і завжди, опікується нашою Батьківщиною, а ми повинні в цей важкий час посилювати прохання до Неї про дарування миру і скорє створення єдиної Православної Церкви в Україні, визнаної всім православним світом.

Директор музею Тетяна Єлісеєва щиро подякувала богомольцям за небайдужість, адже вони й цього дня складали пожертви на реставрацію пам’яток сакрального мистецтва, що знаходяться тут.

А напередодні вчений секретар ВПБА

священик Владислав Фультес у залі музею, де розміщується знаменитий образ, служив акафіст Пресвятої Богородиці, у чудотворній Холмській іконі прославлений, перед учасниками всеукраїнського навчально-методичного семінару методистів іноземних мов закладів післядипломної педагогічної освіти (частково, англійською мовою).

Владика Михаїл: святий Феодосій духовно поєднує два кінці України

Митрополит Луцький і Волинський 22 вересня очолив Божественну Літургію та молебень на храмовий празник парафії Святого Феодосія Чернігівського в обласному центрі.

У проповіді високопреосвященний зазначив: цей святець просявав на Півночі Батьківщини, на Сіверщині. У нинішній важкій для України час це ще один символ духовної єдності нашого побожного народу. І всі інші Господні угоди рідної землі є для нас прикладом і моляться за нас перед престолом Усвишнього.

З керуючим єпархією співслужили: декан протоієрей Михайло Онищук, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, настоятель громади протоієрей Петро Стеблина, інше духовенство Луцьких міського й районного, Ківерецького деканатів.

Новий правопис має бути кращим. І побожнішим

Літературний редактор інформаційно-видавничого центру нашої єпархії, член Спілки християнських письменників України Віктор Гребенюк взяв участь у громадському обговоренні проекту нового українського правопису.

До пропонуваного документа він зробив багато зауважень і пропозицій. Зокрема, йдеться про низку пунктів, що стосуються релігійного, церковного життя.

Так, Віктор Іванович звертає увагу на необхідності: усталити написання свята – *П’ятдесятниця* чи *П’ятидесятниця*; ввести однакове написання однопісних назв свят (*Багатвечір, Святвечір*), уживаних у сакральній літературі прислівників *навіки-віків, навіки-вічні, повік-віки*, де в нинішній орфографії – різнобіб; у правилі написання складних прикметників зробити виняток: *богомспасемий*; вилучити з розділу «Власні імена людей, міфологічних осіб, клички тварин» приклад *Ісус Христос* (Він – Бог і людина); додати в цей розділ приклади написання літературних псевдонімів, що означають духовні звання: *Клірик Острозький, Чорноризець Храбр*.

В. Гребенюк також пропонує доповнити цей розділ: «З великої пишемо назви основних релігійних служб: *Літургія, Рання, Вечірня, але: панахида, молебень*. Слід відрізнити на письмі найменування конфесій (*Православ’я, Католицизм*) від їхніх учень (*православ’я, католицизм*)».

У розділ «Назви документів, пам’яток історії...» варто додати різні форми написання: *Реймське Євангеліє, «Літопис руський»*, у розділ «Графічні скорочення»: *с. – сестра, бр. – брат*, у розділ «Ступенювання прикметників» – винятки: *святійший, преосвященніший*.

Віктор Гребенюк виявив, що автори нового правопису в багатьох місцях суперечать самі собі. Наприклад, на с. 23 є правило, за яким слово *священник* тепер писатиметься із двома *н* (так і було на початку ХХ ст.), а вже на с. 87 його наводять з одним. До розділу «Правопис складних і складених географічних назв» наш літредaktor подає таке зауваження: «Якщо пишемо через дефіс *Дмитро-Варварівка* (від імен Дмитро і Варвара), *Андрієво-Іванівка* (від Андрій та Іван), то чому разом – *Петропавлівка* (від Петро і Павло), *Космодем’янівка* (від Косма і Дем’ян)?»

Але це порівняно дрібні хиби поважного документа, є й більші. Національна правописна комісія має намір установити таку нову норму: в кличному відмінку писати *Христосе*, а варіант *Христе* залишити як... рідковживаний. Шановні мовознавці хочуть узаконити подвійну норму написання слів *Господь, Бог*: мовляв, якщо це усталені вигукові звороти *Дай, Боже чи Господи, помилуй*, «де звертання вже мало відчувається»,

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3, 6

то треба писати з малої і без коми: дай боже, господи помилуй. З такими новаціями годі змиритися!

Тож проект нового українського правопису хоч і містить окремі зміни на краще, проте ще потребує значного доопрацювання, вважає Віктор Гребенюк.

До речі, його зауваження й пропозиції внесено до реєстру запропонованих змін для обговорення на засіданні Правоспосної комісії. Їх передрукували із сайту епархії Релігійно-інформаційна служба України (PISU) та інші інтернет-видання.

Рожище: архієрей очолив престольне свято

21 вересня, на Різдво Пресвятої Богородиці, митрополит Луцький і Волинський Михаїл служив Божественну Літургію в цьому райцентрі з нагоди храмового празника місцевої парафії.

У проповіді високопреосвященний говорив про великий дар, даний Богом для жінок: народжувати дітей. Бо день народження – це велике свято, радісна звістка. Господь сподобляє народитися дітям тоді, коли це потрібно, а не коли бажать самі люди. Кожна із жінок Старого Завіту надіялася, що саме вона має народити Спасителя. І коли жінка не народжувала, то була позбавлена цієї великої місії, сказав архієрей. Ми всі знаємо історію свята і бачимо: коли Господь визначив Йоакима й Анну для особливого покликання, то дав їм великі випробування, а не просто так посплав обрану Дитину.

Сьогодні свято всіх жінок, матерів. Потрібно дякувати за дар материнства, даром цим не розкидаються: якщо сам нехтуєш народжувати дітей, то можеш не побачити своїх онуків, наголосив владика. Потрібно пишатися своїм родом і прізвиськом, продовженням роду.

Яким було початкове значення слова «князь»? – звернувся митрополит до присутніх. «Князь» – родоначальник, хто народив велику родину: він не лише володарює, а найперше відповідальний за ту владу, яка йому дана. Тому місія кожного батька – «кормити сім'ю», в цьому він і буде справжнім князем.

Нехай Божа Мати благословляє всіх жінок відчувати себе матерями, завершив владика, ми ж будемо вшановувати Богородицю як покровительку нашої України, яка захищала і захищає всіх нас.

Із владикою служили декан і настоятель громади Різдва Пресвятої Богородиці протоієрей Василь Шняк, інше місцеве духовенство.

Митрополита й усіх парафіян привітали зі святом міський голова В'ячеслав Поліщук, заступник голови РДА Інна Сергійчук, учні недільної школи.

Інформаційна служба епархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті pravoslavivolyani.org.ua

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

5 листопада

День народження: 40 років тому, 1978-го, – протоієрей Віктор Михалевич, настоятель парафії Апостолів Петра і Павла в с. Коршовець Луцького районного деканату.

9 листопада

День освяти храму: 10 років тому, 2008-го, – церква Великомученика Димитрія Солунського в с. Загаї Горохівського деканату.

23 листопада

День висвяти: 10 років тому, 2008-го, – священик Сергій Паладовський, клірик парафії Архістратига Михаїла в Луцьку.

26 листопада

День висвяти: 25 років тому, 1993-го, – протоієрей Іван Бонис, ковельський районний декан, настоятель парафії Великомученика

Юрія Переможця в с. Дубове та Різдва Йоана Предтечі в с. Бахів.

27 листопада

День освяти храму: 15 років тому, 2003-го, – церква Святої Трійці в Маневичах.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

ОФІЦІЙНО

Протоієрея Василя Клочака призначено уповноваженим епархії у справах сім'ї (№ 61 від 11 липня).

Протоієрея Володимира Лозинського звільнено від обов'язків настоятеля парафії Преподобного Сергія Послушного в с. Зміїнець Луцького районного деканату (№ 67 від 8 серпня).

Протоієрея Віктора Пушка звільнено від обов'язків настоятеля парафії Різдва Йоана Хрестителя в с. Лище Луцького районного деканату, а **священика Олександра**

Хорошка призначено на цю посаду (№ 67/1, 68 від 15 серпня).

Протоієрея Володимира Стеблину звільнено від обов'язків настоятеля парафії Ікони «Всецариця» Луцького міського деканату з зарахуванням поза штат епархії (№ 69 від 30 серпня).

Священика Володимира Гаврана звільнено від обов'язків настоятеля парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Величчє Ратнівського деканату та Різдва Йоана Предтечі в с. Підсинівка Старовижівського деканату (№ 71 від 18 вересня).

ОГОЛОШЕННЯ

ГОЛОВНА НЕДІЛЬНА ШКОЛА ЕПАРХІЇ РОЗПОЧАЛА НАВЧАННЯ

Центр християнського виховання дітей та молоді вкотре відчинив свої двері для учнів. Новий навчальний рік розпочали 2 вересня, в 14-ту неділю після П'ятдесятниці.

З цієї нагоди відправлено Божественну Літургію в нижньому храмі кафедрального собору Святої Трійці. Потому відбулася бесіда із батьками щодо організаційних питань навчання.

Проте набір дітей та молоді у групи ще триває. Заняття головної недільної школи нашої епархії проходять у приміщенні Волинської православної богословської академії. Для вивчення Закону Божого діятимуть три групи: молодша – 6–8 років, середня – 9–12 і старша – 12–18 років. Окремо працюватиме дві групи хорового відділу: вихованці 6–8 років та 12–15 і старші.

Для запису або за докладнішою інформацією звертайтеся до директора Центру священика Сергія Медведєва за тел. (050) 500-62-59.

ПАЛОМНИЦТВА

13–14 жовтня – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків (для тих, хто має візу). Зголошуватися не пізніше ніж за три дні.

21 жовтня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Пресвятої Богородиці). Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Пожертва 240 грн.

27 жовтня – на нічну Літургію в жіночий монастир Покрови Пресвятої Богородиці в с. Тростянець

Ківерецького деканату. Виїзд 26 жовтня о 23.00. Повернення 27 жовтня – о 04.00. Пожертва 100 грн.

28 жовтня – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Пожертва 220 грн.

4 листопада – до святинь Володимира-Волинського: собор і монастир Різдва Христового – Юрївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський

монастир. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Пожертва 190 грн.

10–11 листопада – до святинь Польщі: Ченстохова, Краків (для тих, хто має візу). Зголошуватися не пізніше ніж за три дні.

18 листопада – до святинь Львова. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Пожертва 370 грн.

22 листопада – до святинь Києва з нагоди свята ікони Пресвятої Богородиці «Скоропослушниця»: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор (Патріарша Служба) – Волинська ікона Богоматері (Національний художній музей України). Виїзд 21 листопада

о 23.30. Повернення 22 листопада о 23.30.

25 листопада – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Пожертва 220 грн.

Реєстрація – не пізніше ніж за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомілля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі епархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт pravoslavivolyani.org.ua – історія, устрій епархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську Православну Церкву!

Свідцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської епархії

Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ТОВ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. № 1093 Наклад 1450 пр.
Передплатний індекс 91241

РЕДАКЦІЯ

Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Петро САЙКЕВИЧ (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Вице-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність епархії)
infosluzhba@ukr.net

Сайт – pravoslavivolyani.org.ua
info@pravoslavivolyani.org.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – прес-секретар архімандрит КОНСТАНТИН (Марченко)
Моб. (096) 781-80-59. Pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські епархіяльні відомості». Hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі»
– завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97
klyuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79
Уповноважений епархії у справах сім'ї – протоієрей Василь КЛОЧАК. Моб. (066) 571-75-27

СКЛАД-МАГАЗИН ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Час роботи: понеділок–п'ятниця, 10:00–18:00, в суботу – 10:00–15:00, обідня перерва – 13:00–14:00.

МАМА НЕ ПУСКАЛА В МОНАСТІР

Сестра Марія гуляла між тихими затишними, вміло вистриженими кущами, які розділяли світ мирський, суєтний від світу монашого, спокійного. Вона не раз і не два задумувалася над питанням: якби не пішла в монастир, то як би зараз їй жилося? Але вибір був твердим і непохитним – вона зробила правильно. Бо вже через десять років видно їй тут, як змінилося життя рідних, близьких їй людей завдяки щоденним молитвам черниць, щоденному читанню Псалтиря. А ще ніколи не засумнівалася в правильності вибору, бо на цей подвиг чернецтва і самозречення її благословив великий старець – подвижник, і, можливо, майбутній святий...

Однокурсниці насміхалися з довгої спідниці та хустки на голові

Звичайне життя звичайної студентки в Рівному нікому не запам'ятовувалося. Олександра не була великою затійницею, ніхто не бачив її ні на яких тусовках, дискотеках. Так – сіра мишка, яка нікому не була цікавою, хоча навчалася добре, сиділа в бібліотеках. Спілкувалася зі своїми однокурсниками рідко, зате всі знали: що не запитай Сашу, – вона ніколи не обманить. А ще любила кожної неділі ходити до церкви, коли всі студенти відсипалися після гульок у суботу. Співмешканки в гуртожитку не розуміли цього: – О, не дасть поспати в неділю, вибирається тут. Спідниця до п'ят, хустка на голову. Чуєш? Так скоро й старою станеш – і молодість свою не згадаєш. Кому ти така потрібна будеш?

Саша мовчки вислизала із кімнати, розуміючи, що дівчата не навмисно кепкують. Їх з дитинства ніхто не привчив до храму, от вони й не знають, що то таке. А її бабуся з дитинства водила, хоч тоді вона нічого не розуміла. А тут, у великому місті, храм був для неї ніби прихистком від цього бурхливого і швидкоплинного життя. Був кораблем спасіння, де вона могла заховатися, побути сама – і знову набратися сил для подальшого навчання, яке їй не так легко давалося.

– Слава Богу, Сашо! – отець Андрій не раз помічав беззахисне дитя серед великого натовпу. – В мене щодо тебе виникла непогана ідея, давай поговоримо після служби. До цього храму ходили не тільки старенькі бабусі, яких дівчина звикла бачити в своїй сільській церкві. Тут співали два хори: один професійний, інший – молодіжний. І завжди вони всі були чимось заклопотані, і так Саші хотілося бути зайнятою разом із ними.

Ніби читаючи її думки, священник запропонував піти співати до цього молодіжного хору та ще й бути в братстві, яке опікується одним із будинків престарілих.

– А в мене вийде співати? А якщо я не сподобаюся іншим хлопцям і дівчатам? – студентка не вірила, що нарешті стане комусь потрібною.

– Я в тебе вірю. Отець Андрій не помилився в цій дівчині. Згодом вона вже знала всю Службу, всі церковні пісенні співи, провідувала хворих і навіть встигала добре вчитися.

Неодноразово братство організувало поїздки до святинь.

Зустріч зі старцем перевернула життя

Сашу зачарувало і притягало чернече життя: вона завжди залишалася в монастирях на декілька

днів щось допомагати. То на кухні посуд помити, то їсти наготувати запізнаним паломникам...

Але завжди на неї чекали студентські будні, комусь такі незабутні, а для неї – довгі й тягучі. А ще й постійні кепкування однокурсників, що вона не така, як усі. Не раз ставила собі питання, що було би кращим для неї в житті: вийти заміж, народити дітей чи, може, обрати інший шлях? Про це й думати не хотіла, бо її батьки були далекими од віри, Церкви.

– Немов угадуючи її думки, якось після Служби її знову затримав отець Андрій:

– Щось гнітить тебе. Не хочеш поділитися?

Дівчина не знала, що і як їй пояснювати. Духівник не став витягувати слова:

– Давай-но ти поїдеш у жіночий монастир на Київщині, я домовлюся, щоб черниці тебе прийняли на місяць. Тим паче, що в тебе вже літні канікули наближаються. Там є старець, спитай поради в нього.

Дівчина летіла на крилах. Побувала дорогою в києво-печерських святих, попросила в них допомоги. Згодом оселилася в напівзруйнованій за радянських часів обителі.

Черниці були небагатослівні, працювали тяжко з рання й до смеркання. Йшла відбудова святині. Старший священник усіх підбадьорював і давав короткі, але спасительні настанови.

– Ходи-но, дитино, десь посидимо з тобою на травичці, біля нашого монашого кладовища, тут, може, святі поховані, – він тільки легко посміхнувся у свою сиву і довгу бороду.

Розмова була тривалою, але невимушеною: про невінчаних батьків, її навчання, можливе подальше заміжжя.

– Чи, може, не хочеш заміж? – старець запитав ненароком.

– Я не знаю, хотілось би дітей, але я чужа для цього світу. Та й немає в мене ні таких друзів-однодумців, ніякого навіть хлопця. – Дівчина замовкла і не знала, як пояснити навіть собі свій стан душі.

– То залишайся тут, у нас. Станеш черницею. Знаєш, у старості, після прожитих багатьох років, кожен може піти в монастир, аби замолювати гріхи молодості. А от від 20 років присвятити себе Богові – ото подвиг.

Вони ще довго розмовляли про те, який тяжкий і тернистий шлях потрібно пройти заради Христа. Чи готова вона до цього?

– Отче, благословіть поїхати додому. Місяць скоро минув під опікою черниць.

– Їдь, дитино, за благословенням від батьків. Обіцяєш повернутися? – Старець ніби плакав, проводячи Олександру аж за браму монастиря.

– Обіцяю, – не дуже впевнено відповіла юнка.

Рідні й чути не хотіли про монастир

– Ні в який монастир ти не підеш! – батьки не говорили, а кричали на околицю. – Довчилася! Доїздила! В хаті закриємо, бач, що надумала! Їх слова різали болючіше, ніж би хто її вдаряв. Але краще б відлупцювали, як у дитинстві, не так би було боляче.

Батьки слова дотримали: ніяких дзвінків, листів, сиділа до кінця канікул удома. А потім взяли з неї слово: мусить закінчити інститут, а тоді приймуть її рішення.

Саша з тяжким серцем поринула в науку. Ні, церкву вона не покинула.

– Ти їздила до старця. Що він тобі сказав? Не благословив? Чому така сумна приїхала з дому? – Отець Андрій весь час переживав і молився за цю дитину.

– Маю довідитися, – із сумом відповіла дівчина.

– Це й правильно. До такого рішення потрібно підійти виважено, щоби потім не пожалкувати, не покинути обраний шлях.

Священик затримав дівчину, розповідаючи їй історію про те, як кожна душа християнська важлива для Бога.

– Після того, як ти побувала в старця, не знаю, що відбувалося в тебе вдома. Але той старший священник збирав черниць цілий тиждень і служив молебні за тебе, Сашо. Аби укріпити зробити правильний вибір, щоби темні сили не могли впливати на твоїх батьків, аби ти все витримала і не зріклася віри, Церкви. Про це мені матушка ігуменя розповідала.

Батьושка з черницями молилися за неї? А вона все думала, як передати вісточки в монастир, як сказати старцю, що їй тяжко! А він і так усе знав і допомагав.

Олександра все-таки закінчила інститут, як того хотіли її батьки. Вони ще неодноразово намагалися видати її заміж, сватили різних хлопців. З одним вона вже майже мала йти до вінця. Батьки згадали, що в школі за Сашею бігав скромний хлопчина, якого вона навіть не помічала. Любив її ще з класу восьмого, а як пішла вчитися, то все чекав і надіявся. Про це згодом розповідали сусіди. Батьки вже жалкували, що до кінця десятого класу не відпустили дівчину ні на які танці. Зараз би думала про заміжжя, а не якийсь там монастир.

Вони ненароком зустріли хлопця біля магазину:

– Слухай, Володю, а ти ще не одружився? – Сашині батьки застали його знаєцька. Той навіть відповісти не встиг, як ті за своє: – От наша Саша теж нікого в тому місті не знайшла. Може, приходь

до нас увечері? Посидите за чаєм, побалакаєте.

Хлопець не вірив своїм вухам. Вони ж так часто забороняли їй навіть на шкільні вечори ходити, а тут – у гості. Володя не забарився – того ж вечора був у своєї коханої з її улюбленою шоколадкою. Він добре ще зі школи знав про її смаки.

Юні побачення, поцілунки... Пропозиція щодо заміжжя не забарилася. Олександра стояла на межі й не знала, що робити далі. Хлопець ніби й непоганий, любить її, і не зовсім важливо, що відчуває вона до нього. «Будеш за ним як за кам'яною стіною», – мама підштовхувала, надіючись, що дочка вже забула за свій монастир.

Аби не помилитися у виборі всього життя, дівчина не дала ствердної відповіді на заміжжя, а попросилася ще раз поїхати до монастиря.

Старець зустрів її байдуже.

– Що мені робити, отче, йти заміж? – опустивши очі, стиха запитала.

– Маєш вирішити, як підкаже серце.

Вона не відчувала, що воно їй підказує. Як вчинити правильно? Не хотілося образити Володю. А коли сімейне життя не складеться, тоді кого звинувачувати?

Залишилася в обителі на декілька днів, просячи Бога та святих, аби вказали на правильне рішення.

– А ти не думай довго, – матушка ігуменя знала, чому Олександра знову до них приїхала. – Не пам'ятаєш, про що говорили з батьושкою три роки тому? Бач, ти забула, а він ні з котрою з нас не говорив так відверто про намір стати черницею. Сашо, він молиться за тебе день і ніч, просто не може тебе примусити, бо ти маєш сама вирішити, без будь-якого впливу.

Їдучи додому, Саша знала, як вчинити. Потрібна твердість у розмові зі всіма. Навіть ігуменя, проводжаючи її на автобус, не знала, що вирішила дівчина. «Мабуть, вже не повернешся до нас», – сказала із сумом.

Розмови були тяжкі, знову з криками, сльозами, що дочка «опозорила» своїх батьків перед майбутніми сватами. «Але ж ви обіцяли прийняти моє рішення, як тільки-но я закінчу інститут», – не відступала від свого дівчина. Батьки здалися і змирилися. Молитва старця виявилася сильнішою, яка укріплювала юнку в часи її сумнівів.

Саша пішла в той монастир на Київщині. Можливо, поділи від батьків, які до кінця так і не розуміли її вибору. Хотіли внуків. Але ж Саша була не єдиною дитиною в сім'ї. Тому дитячий сміх у батьківській хаті скоро й залунав. Згодом батьки повинчалися, хоча все своє життя цьому протиставили, виховані в радянському дусі. Ходять обоє до церкви. І коли навідуються в гості до монастиря, то вже й не уявляють інший вибір дочки.

А священник знав усе наперед і не мав сумнівів щодо шляху цієї дівчини. Знав, що витримає і не зламається. Вона обіцяла повернутися, але, на жаль, трішки спізнилася, бо живим старця вже не застала.

І вкотре, прогулюючись монастирськими алеями, сестра Марія (тепер таке чернече ім'я Саші) згадувала його слова. Старець, знаходячись уже не зі своїми підопічаними, все ж невидимо допомагав і охороняв на цій тернистій дорозі.